

Årsberetning 2020

2020 er gået og bringer endnu engang anledning til en årsberetning om årets aktiviteter i Organisationen Danske Arkiver.

Bestyrelsen har i det forgangne år haft et godt og velfungerende samarbejde. Generalforsamlingen 2020 blev efter udsættelse pga. Covid 19 og forsamlingsforbud afholdt digitalt den 30. november 2020. Ved generalforsamlingen var der genvalg til Peter Damgaard som ordinært medlem. Endvidere blev Caspar Christiansen valgt som ordinært medlem, efter at Mie Andersen valgte ikke at genopstille. Som suppleanter valgtes Jesper Thomassen og Lis Thavlov

Ved første bestyrelsesmøde efter generalforsamlingen i december 2020, konstituerede bestyrelsen sig som følger:

Charlotte Voss, Gladsaxe Byarkiv (Formand)
Søren Bitsch Christensen, Aarhus Stadsarkiv (Næstformand)
Tina Knudsen Jensen, Randers Stadsarkiv (Kasserer)
Peter Damgaard, Tårnby Kommunes Stads- og lokalarkiv.
Caspar Christiansen, Frederiksberg Stadsarkiv
Suppleanter: Jesper Thomassen, Aalborg Stadsarkiv
Lis Thavlov, Silkeborg Arkiv

Bestyrelsens samarbejdsopgaver

2020 har været et år, hvor vi i bestyrelsen har oplevet at vores rolle som vigtig samarbejdspartner i forhold til Rigsarkivet, SLA og KL er blevet styrket. I forhold til samarbejdet med Rigsarkivet, KL og SLA, bliver der normalt afholdt et møde for medarbejderne i § 7 arkiverne. Mødet, blev som så meget andet aflyst pga. Covid 19, men i stedet er der blevet afholdt 3. online møder, med Rigsarkivet som vært. Emnerne har været:

- Kommunalt teammøde om nyt bevaringskoncept
- Kommunalt teammøde om Revision af bekendtgørelse 128/2020
- Præsentation for § 7 arkivernes medarbejdere og KL. Rigsarkivets nye politik og strategi for digital bevaring.

Samarbejdet med Rigsarkivet, KL og SLA er et arbejde, som måske ikke fremstår så synligt udadtil i organisationen, men er af stor betydning for vores fremtidige ståsted i det arkivpolitiske arbejde. I forbindelse med samarbejdet med Rigsarkivet blev der i slutningen af 2019 under K-udvalget nedsat en arbejdsgruppe om opdatering af vejledningsmaterialet til bk-bestemmelserne v/RA. I denne arbejdsgruppe er § 7 arkiverne repræsenteret med tre ODA medlemmer, nemlig Mie Rise Jönsson fra Aalborg Stadsarkiv, Frank Bach Andersen fra Vejle Stadsarkiv og Else Hansen fra Københavns Stadsarkiv, indtil hun gik på pension i januar 2021. Arbejdsgruppens nye medlem er Ernst Helmer Hansen fra Københavns stadsarkiv.

I forbindelse med samarbejdet med K-udvalget blev der i sommeren 2020 nedsat en arbejdsgruppe, med det formål at undersøge hvorvidt der er bevaringsværdige data i skolesystemet AULA, og hvorvidt systemet bør indstilles til bevaring. Gruppen har gennemført interviews med 11 kommuner om deres brug og lagringsanvendelse af AULA. Der har været afholdt 5 møder siden arbejdet begyndte og det forventes snart at kunne levere en rapport til Rigsarkivets ledelse. I arbejdsgruppen er der repræsentanter fra Rigsarkivet, KL, Kombit og ODA. Vi bliver i denne sammenhæng repræsenteret af Mie Rise Jönsson fra Aalborg Stadsarkiv og Charlotte Voss fra Gladsaxe Byarkiv.

Bestyrelsen er fortsat i dialog med SLA om større grad af samarbejde og for at drøfte muligheden for en sammenlægning af de to organisationer. Som en del af samarbejdet med SLA har ODA fået en plads i det bevillingsudvalg, som fordeler midlerne blandt ansøgerne til Velux-fonden. Bevillingen har til formål at skabe aktiviteter for personer over 65 år. Grunden til, at ODA har fået en plads i udvalget er, at ODAs arkiver nu også kan søge fonds midler, hvis det har projekter, som aktiverer frivillige over 65 år. Der har fra begyndelsen af 2021 til nu, været afholdt 4. møder i udvalget.

Arkivlovsrevision

I marts 2020 modtog ODA en høringsversion af "lov om ændring af arkivloven" vedrørende ret til indsigt i egne oplysninger, hvor ODA var en af de organisationer som blev hørt. ODA indgav i samarbejde med KL et høringssvar på de områder, hvor vi havde en fælles interesse. ODA sendte herudover et selvstændigt høringssvar på de punkter, som vi alene kunne påpege. Efterfølgende fulgte vi det videre arbejde med lovforslaget. Pga. covid 19 blev lovforslaget udsat, og ventetiden blev af bestyrelsen brugt til i juli 2020 at skrive ud til alle kulturordførerne for de forskellige partier i folketinget. I mailen til kulturordførerne blev anført, at ODA som organisation glædede sig over en revision af arkivloven. Lovforslaget som det lå, havde en række positive elementer, men ODA så en række væsentlige faldgruber, som vi ønskede at adressere overfor kulturordførerne. Disse henvendelser resulterede i at kulturordfører Birgitte Bergman fra Det Konservative Folkeparti den 11. august 2020 tog imod en delegation fra ODA, bestående af Elisabeth Block, Københavns stadsarkiv, Caspar Christiansen, Frederiksberg Stadsarkiv og Charlotte Voss, Gladsaxe Byarkiv. Vi fik yderligere en invitation til et online møde med kulturordfører Charlotte Bromann Mølbæk fra Socialistisk Folkeparti den 7. oktober 2020. Begge kulturordførere var meget lydhøre overfor vores holdninger. Charlotte Bromann Mølbæk foreslog at vi som organisation bad om fremtræde for Kulturudvalget, for her at fremføre faldgruberne ved lovforslaget. Den 21. oktober 2020 fik delegationen fremtræde for kulturudvalget, blot få dage før lovforslaget skulle i første behandling i folketinget. Vores fremtræde i kulturudvalget resulterede i at første behandlingen af lovforslaget blev udsat. Samtidigt modtog formanden for ODA et brev fra Kulturministeriet, hvor ODA blev bedt om at ud-

dybe de anførte argumenter, som var blevet fremført for kulturudvalget. Den 10. november 2020 var lovforslaget til 1. behandling i folketinget. Alle partier tilsluttede sig lovforslaget, men ikke før flere af partiernes ordførere havde fremført hvor afgørende det var at få igangsat en gennemgribende arkivlovsrevision. På talerstolen lovede Kulturministeren, at vedtagelsen af lovforslaget blot var begyndelsen på arbejdet med at få igangsat en grundig revision af arkivloven. Loven blev efterfølgende vedtaget i december i folketinget.

Efterfølgende blev der i Politiken bragt en artikel af Astrid Krag og Joy Mogensen: Anbragte børn har også ret til barndoms minder om lovforslaget. Vores delegation skrev et svar til debatindlægget til Politikens artikel, som dog ikke blev medtaget i avisen. Artiklen kan ses på ODA's hjemmeside. Igen i januar 2021 blev der i TV2 Lorry og Jyllands posten bragt en artikel om hvor mange borgere, som har benyttet sig af muligheden for at søge om indsigt i egne sager fra Rigsarkivet. Her kontaktede ODA begge medier og fortalte om de faldgruber der er ved lovgivningen, men de valgte ikke at bringe mere om emnet. ODA's bestyrelse vil fortsat arbejde på at holde interessen for en arkivlovsrevision i gang ved bl.a. at kontakte Kulturministeren og kulturordførerne igen, når Corona giver plads til dette i forhold til folketingets arbejde.

ODA-kulturarv

RETRO-projektet omhandler digitalisering og maskinlæsning af kommunalbestyrelsesprotokoller. Projektet ledes fra Aarhus Stadsarkiv. Der er i øjeblikket omkring 42 aktive frivillige, som frem til nu har transskriberet omkring 15.000 sider. I alt er der skannet og uploadet 564 protokoller. Heri indgår et sideprojekt med finansiering fra Region Midtjylland, hvor der yderligere er maskinlæst 214 protokoller, dvs. de er kørt igennem en af de tekstgenkendelsesmodeller, der er udviklet i projektet i samarbejde med READ Coop/Transkribus. Fra de maskinlæste protokoller er 16.000 sider nu ved at blive korrekturlæst af frivillige. Aarhus Universitet deltager i projektet med udvikling af en 1700-tals skriftmodel. Med virkning fra 2021, er der udviklet en model for hvordan ODA-arkiverne kan deltage. Modellen er lagt frem på hjemmesiden. ODA støtter i 2021 med en betaling på 60.000 kr., ligesom der fundraises yderligere.

Efter årsmødet i 2019 er der i ODA etableret to nye samarbejdsgrupper, som arbejder med specifikke projekter. Den ene samarbejdsgruppe arbejder med bevarings- og kassationsvurdering af arkivalier fra Erhvervshavne. Den anden samarbejdsgruppe undersøger emnet: Brok og klager i arkivsamlingerne. ODA støtter disse initiativer ved at betale for forplejningen til møderne i samarbejdsgrupperne.

Årsmøde

Som traditionen byder sig, var det i 2020 igen tid til årsmøde. Det blev denne gang afholdt digitalt pga. forsamlingsforbuddet. Årsmødets program blev tilrettelagt af Caspar Christiansen, Frederiksberg Stadsarkiv, Jesper Thomassen, Aalborg Stadsarkiv, Peter Damgaard, Tårnby Stadsarkiv, og Søren Bitsch Christensen, Aarhus Stadsarkiv. I år havde vi ikke et gennemgående tema, men valgte at se på nogle af de forskellige emner som er oppe i tiden. Dagens program bestod derfor af flere forskellige emner.

Først orienterede Peter Damgaard om *VISDA-møderne*, herunder fornyelse af aftale om brug af fotografier med VISDA, tidl. Copydan billeder.

Dagens *Key-note* var Marianne Sletten Paasch, ph.d. i Informationsforvaltning og Arkivstudier, cand.mag. i historie fra Aalborg Universitet, som fortalte om "Arkivernes rolle i samfundet, bredt forstået". Hvad har de været, hvad er de nu, hvad kan de muligvis blive? Med fokus på Danmark selvfølgelig, men med indspark fra international praksis og forskning. Et forsøg på at se Danmark "udefra".

Efter frokostpausen berettede Elisabeth Bloch, Københavns Stadsarkiv, og Caspar Christiansen, Frederiksbjerg Stadsarkiv om "*uhensigtsmæssighederne i det nye arkivlovsforslag om egen acces og arbejdet med at få Folketingets kulturordførere i tale*".

Efterfølgende blev det tid til "Nyt fra arkiverne og projekter", hvor flere medlemmer fremlagde hvad der skete i deres arkiv. Vi hørte bl.a.

- Tobias Reinel, Næstved Arkiverne: Forhandlet aftale om visning af film uden kendt fotograf med filmkanal
- Peter Damgaard, Tårnby Stads- og Lokalarkiv: Dagbogsformidling – Birgit Strunges dagbog 1938-47 på nettet
- Caspar Christiansen, Frederiksberg Stadsarkiv: Ny rolle på Frederiksberg og visioner for Frederiksberg Stadsarkiv
- Anette Månsson, Køge Byarkiv: Ny arkivleder i Køge og visioner for Køge Byarkiv
- Søren Bitsch Christensen, Aarhus Stadsarkiv: Transkribus og Retrodigitalisering.dk

Årsmødet blev afsluttet med emnet: "*Beretning om lokal- og kommunearkivers rolle i International Archives on Council – rapport fra Section for Local, Municipal and Territorial Archives*" Oplægget blev holdt af Søren Bitsch Christensen, Aarhus

Repræsentation:

Privatarkivsudvalget v. Statens Arkiver: Peter Damgaard , Tårnby Stads- og Lokalarkiv
Udvalget for Private Digitale Arkivalier under Privatarkivsudvalget: Frank Ahlburg, Vejle.

Landsforeningen til bevarelse af Foto og Film: Signe Trolle, København Stadsarkiv,
Museumstjenesten: Lis Thaulov, Silkeborg Arkiv

Nordisk Center for Kulturformidling: Bente Jensen, Aalborg Stadsarkiv

Journalen: Malene Mygind-Elmann, Kolding Stadsarkiv.

K-udvalget v. Rigsarkivet: Charlotte Voss, Mie Andersen, Peter Damgaard og Elisabeth Bloch

VISTA forhandlingerne: Peter Damgaard , Tårnby Stads- og Lokalarkiv

Danske Arkivdage, Søren Bitsch Christensen, Aarhus Stadsarkiv

Medlemmer:

Bestyrelsen vil gerne takke de medlemmer som lægger kræfter og ressourcer i det fælles arbejde i ODA. Der bliver ydet en stor indsats i netværkene, e-arkiveringsnetværket og indsatser på skole-

samarbejdet. Vi er i bestyrelsen meget taknemmelige for den indsats der ydes og de tiltag der laves.

Tak til alle medlemmer i Organisationen Danske Arkiver for endnu et år.